

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

4 november 2003

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET

**– van de heren Filip Dewinter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire,
Joris Van Hauthem en Jan Penris en mevrouw Marijke Dillen –**

**houdende de oprichting van één Vlaamse nationale kieskring met regionale correcties
voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het Vlaams Parlement heeft de bevoegdheid, wat de verkiezingen voor het Vlaams Parlement betreft, de omvang van de kieskringen te bepalen. De bijzondere wetgever bepaalt immers in artikel 26, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen : “De Vlaamse Raad en de Waalse Gewestraad stellen, ieder wat hem betreft, bij decreet de kieskringen vast”.

Dit voorstel van bijzonder decreet beoogt de oprichting van één Vlaamse nationale kieskring, naast de bestaande, arrondissementele kieskringen. Meer bepaald strekt dit voorstel ertoe om een derde van de 118 rechtstreeks gekozen Vlaamse parlementsleden te laten verkiezen via de nationale kieskring, de andere twee derden via de arrondissementele kieskringen.

De oprichting van één nationale kieskring heeft als voordeel dat het de Vlaamse natievorming ten goede zal komen. De oprichting van één Vlaamse kieskring zal er immers toe leiden dat de kiezer zich bij zijn keuze meer zal laten leiden door Vlaamse verkiezingsthema's dan door lokale thema's. Omgekeerd is het ook voor de kandidaat op de nationale lijst zelf duidelijker dat hij niet enkel het arrondissement waar hij woont moet vertegenwoordigen, maar dat hij het algemene Vlaamse belang moet nastreven. Een politicus krijgt zo de gelegenheid meer tijd te besteden aan studiewerk en aan het voorbereiden van wetgevende initiatieven. Hij hoeft dan minder tijd te besteden aan het zich plaatselijk populair maken. Lokale baronieën worden zo doorbroken, cliëntelisme wordt tegengegaan.

De invoering van één nationale kieskring versterkt ook het democratische gehalte van de politiek. Het huidige kiesstelsel, waarbij al de zetels verdeeld worden onder vrij kleine kieskringen, leidt ertoe dat nogal wat stemmen verloren gaan, doordat er in elke kieskring een feitelijke kiesdrempel is. Die drempel ligt hoger naarmate er in de betreffende kieskring minder kiezers zijn en dus minder zetels te verdelen zijn. Het huidige kiesstelsel maakt het zelfs mogelijk dat een partij die een aanzienlijk deel van het electoraat vertegenwoordigt, toch geen enkele zetel behaalt in het parlement. Het huidige voorstel komt aan dit probleem tegemoet.

Het voorstel wil toch ook regionale correcties aanbrengen in het systeem van de nationale lijsten. De

loutere invoering van één nationale kieskring houdt immers het risico in dat een bepaalde Vlaamse regio niet vertegenwoordigd zou worden in het parlement. Dat is uiteraard niet wenselijk. Op die manier zou de doorstroming van de informatie van die regio naar het parlement in het gedrang kunnen komen. Het huidige voorstel bepaalt daarom regionale correcties op de eengemaakte Vlaamse kieskring. De regionale correcties bestaan erin dat twee derden van de rechtstreeks gekozen Vlaamse parlementsleden verkozen blijven via de bestaande kieskringen.

Filip DEWINTER

Luk VAN NIEUWENHUYSEN

Karim VAN OVERMEIRE

Joris VAN HAUTHEM

Jan PENRIS

Marijke DILLEN

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

Artikel 2

De verkiezing van een derde van de rechtstreeks gekozen leden van het Vlaams Parlement gebeurt op basis van één Vlaamse nationale kieskring. De Vlaamse kieskring omvat alle administratieve arrondissementen die tot het Vlaamse Gewest behoren.

Artikel 3

De verkiezing van twee derden van de rechtstreeks gekozen leden van het Vlaams Parlement gebeurt op basis van kieskringen die één of meer administratieve arrondissementen omvatten, als volgt verdeeld :

Provincie Antwerpen :

1. Kieskring Antwerpen
2. Kieskring Mechelen-Turnhout

Provincie Vlaams-Brabant :

3. Kieskring Halle-Vilvoorde
4. Kieskring Leuven

Provincie Limburg :

5. Kieskring Hasselt-Tongeren-Maaseik

Provincie Oost-Vlaanderen :

6. Kieskring Gent-Eeklo
7. Kieskring Sint-Niklaas-Dendermonde
8. Kieskring Aalst-Oudenaarde

Provincie West-Vlaanderen :

9. Kieskring Brugge
10. Kieskring Kortrijk-Roeselare-Tielt
11. Kieskring Veurne-Diksmuide-Ieper-Oostende.

Artikel 4

De hoofdplaats van de Vlaamse nationale kieskring wordt gevestigd in Mechelen.

Artikel 5

Een lijst mag maximaal zoveel kandidaten tellen als er zetels te verdelen zijn.

Artikel 6

De Vlaamse regering regelt de praktische uitvoering van dit decreet.

Artikel 7

Dit bijzonder decreet is de eerste keer van toepassing bij de eerstkomende algehele vernieuwing van het Vlaams Parlement.

Filip DEWINTER

Luk VAN NIEUWENHUYSEN

Karim VAN OVERMEIRE

Joris VAN HAUTHEM

Jan PENRIS

Marijke DILLEN
